

Paavalin Ensimmäinen kirje korinttilaisille 20

Pyhän Hengen lahjat

1.Kor.12:1-14

Tervetuloa kuuntelemaan Alusta alkaen -ohjelmaa. Käsittelemme Paavalin Ensimmäistä korinttilaiskirjettä, tällä kerralla sen kahdennentoista luvun jakeesta 1 alkaen.

Tässä kirjeessään Paavali on käsitellyt käytännön asioita, joista Korintin seurakunnan jäsenet ovat häneltä kyselleet tai joista Paavali on kuullut, että miten ne Korintissa sujuvat.

Luvussa 12 Paavali siirtyy puhumaan vähän ”teologisemmista” asioista, Pyhän Hengen armolahjoista ja seurakunnan olemuksesta Kristuksen ruumiina.

Karkea nyrkkisääntö

Veljet, haluan teidän olevan selvillä Pyhän Hengen lahjoista. Muistattehan, kuinka ollessanne vielä pakanoita vastustamaton voima ajoi teitä mykkien epäjumalien luo. Siksi sanon teille selvästi, että kukaan, joka puhuu Jumalan Hengen valtaamana, ei voi sanoa: »Jeesus on kirottu.» Kukaan ei myöskään voi sanoa: »Jeesus on Herra», muuten kuin Pyhän Hengen vaikutuksesta (1. Kor. 12:1-3).

Tässä kohdassa kirjettään Paavali aloittaa uuden jakson. Se ei käy oikein selvästi ilmi vuoden 1992 suomenkielisestä käännöksestä, mutta vanhassa käännöksestä kyllä: ”Mutta mitä hengellisiin lahjoihin tulee, niin en tahdo, veljet, pitää teitä tietämättöminä ...”. Tuo ”mitä tulee” (*peri de*) ilmaisee uuden teeman alkua. Ja se on armolahjat. Ne olivat Korintin seurakunnassa yleisessä käytössä, mutta ne olivat aiheuttaneet harmia ja hajaannusta. Joistakin armolahjoista (ainakin kielillä puhumisesta) oli tullut statussymboleita, joiden varassa niiden haltijat olivat pitäneet itseään muita korkeampitasoisina kristittyinä.

Paavali aloittaa kuvailemalla Korintin seurakunnan jäsenten entistä elämää pakanoina. Silloin ”vastustamaton voima ajoi teitä mykkien epäjumalien luo”. Antiikin käsityksen mukaan uskonnossa vaikuttava voima oli vahvempi kuin ihmisen oma tahto. Oli kyse jonkinlaisesta ekstaasista, hurmuksesta. Sen vaikutuksen alaisina he eivät kyenneet erottamaan oikeaa ja väärää uskon asioissa.

Siksi Paavali antaa ensin karkean nyrkkisäännön, jonka varassa tuon ajan pääasiassa pakanallisessa Korintissa pystyi erottamaan Jumalan Hengen epäjumalanpalveluksessa vaikuttavista pahoista hengistä: kukaan, joka puhuu Jumalan Hengen valtaamana, ei voi sanoa: »Jeesus on kirottu.» Kukaan ei myöskään voi sanoa: »Jeesus on Herra», muuten kuin Pyhän Hengen vaikutuksesta.

”Jeesus on Herra” oli kristillisessä kasteessa käytetty slogan, varhaisin kristillinen uskontunnustus. Siinä tunnustettiin, että Jeesus on sama Jumala kuin Vanhan testamentin Herra. Hän on herättänyt

Poikansa Jeesuksen kuolleista, ja siksi Jeesus on Herra. Samalla tuossa tunnustuksessa tunnustettiin, että Jeesus on myös ”minun Herrani” ja tunnustaja identifioitui Jeesuksen palvelijaksi eli orjaksi.

Paavali oli siis sitä mieltä, että jokainen kastettu, joka oli tunnustanut Jeesuksen Herraksi, oli saanut Pyhän Hengen. Tämä on tärkeä lähtökohta. Korintissa oli mitä ilmeisimmin seurakuntalaisia, jotka olivat sitä mieltä, että heillä oli Pyhä Henki, mutta tavallisilla, vain vedellä kastetuilla ei sellaista lahjaa ollut. Kielillä puhuminen oli merkki siitä, keillä Pyhä Henki oli. Paavali oli eri mieltä. Jokaisella kastetulla, joka tunnusti Jeesuksen Herraksi, oli Pyhä Henki.

”Jeesus on kirottu” oli taas pakanallinen slogan, jota jotkut pakanat ilmeisesti viljelivät pilkatessaan ja vastustaessaan kristinuskoa. Joka sellaisen sanoi, siitä saattoi olla varma, ettei hän tehnyt sitä Jumalan Hengen vaikutuksesta.

Tarkemmin armolahjoista

Mutta tämän karkean nyrkkisäännön lisäksi tarvittiin tarkempaakin opetusta armolahjoista. Eli siitä, miten Pyhä Henki toimii seurakunnassaan.

Armolahjoja on monenlaisia, mutta Henki on sama. Myös palvelutehtäviä on monenlaisia, mutta Herra on sama. Jumalan voiman vaikutuksia on monenlaisia, mutta hän, joka meissä kaikissa kaiken vaikuttaa, on sama. Hän antaa Hengen ilmetä itse kussakin erityisellä tavalla, yhteiseksi hyödyksi. Yhden ja saman Hengen voimasta toinen saa kyvyn jakaa viisautta, toinen kyvyn jakaa tietoa, toiselle sama Henki suo uskon voiman, toiselle parantamisen lahjan, joku saa voiman tehdä ihmeitä, joku profetoimisen lahjan, joku kyvyn erottaa eri henget toisistaan, joku kielillä puhumisen lahjan, joku taas kyvyn tulkita tällaista puhetta. Kaiken tämän saa aikaan yksi ja sama Henki, joka jakaa kullekin omat lahjansa niin kuin tahtoo (1. Kor. 12:4-11).

Paavalilla on armolahjoista kaksi periaatetta: 1) Yksi ja sama Henki on antanut seurakunnalleen monenlaisia armolahjoja *yhteiseksi hyväksi* eli yhteisön rakentumiseksi. 2) Yksi ja sama Henki on antanut *jokaiselle seurakuntalaiselle oman* armolahjansa. Eli jokainen seurakuntalainen on karismaatikko, jokaisella on jokin armolahja, mutta kenelläkään ei ole niitä kaikkia. Kyse on *armolahjoista*. Kukaan ei voi itselleen sellaista hankkia tai ansaita, vaan Pyhä Henki jakaa kullekin lahjansa niin kuin tahtoo.

Näistä kahdesta periaatteesta seuraa, että seurakuntalaiset tarvitsevat toisiaan. On täysin väärin pitää armolahjoja jonkinlaisina statussymboleina, jotka erottavat jotkin kristityt toisten yläpuolelle. Jumala ”antaa Hengen ilmetä itse kussakin erityisellä tavalla, yhteiseksi hyödyksi”.

Paavali tuntuu jakavan armolahjat kahteen luokkaan: on palvelutehtäviä (*diakoniat*) ja Jumalan voiman vaikutuksia (*energeemata*). Vaikuttaa siltä, että seuraavassa yhdeksän armolahjan listassa palvelutehtäviä edustavat *kyky jakaa viisautta* ja *kyky jakaa tietoa*. Jumalan voiman vaikutuksia taas loput seitsemän armolahjaa.

On huomattava, että armolahjojen lista ei ole tässä sama kuin muissa Uuden testamentin kohdissa (ks. esim. 1. Kor. 12:28-20; Room. 12:6-8; Ef. 4:11-12, 1. Piet. 4:10-11). Tämä tarkoittaa sitä, että 1. Kor. 12 lista yhdeksästä armolahjasta ei ole tyhjentävä. Olennaisempaa kuin armolahjojen lukumäärä on se, että jokaisella on jokin Pyhän Hengen armolahja, sekä se, että ne on annettu seurakunnan rakennukseksi eli yhteiseksi hyödyksi.

Palvelutehtäviä

Ensimmäiseksi Paavali mainitsee *kyvyn jakaa viisautta* ja *kyvyn jakaa tietoa*. Niillä hän mitä ilmeisimmin tarkoittaa sitä Hengen lahjaa, että joku osaa opettaa Jumalan sanaa. Eli jakaa viisautta ja tietoa siitä, mitä Jumala on tehnyt meidän hyväksemme Jeesuksessa, miten se tulee meidän osaksemme, mitä se meissä vaikuttaa ja mitä se meiltä edellyttää. Paavalilla itsellään oli tämä armolahja. Sen varassa hän toimi apostolina ja opetti evankeliumia. Tämän armolahjan käyttöä kuvaa vaikkapa 1. Korinttilaiskirjeen luvuissa 1 ja 2 oleva Paavalin kuvaus siitä, kuinka hän oli saarnannut korinttilaisille evankeliumia ristiinnaulitusta Kristuksesta. Tuo opetus oli maailman silmissä hulluutta, mutta silti se oli Jumalan viisaus ja voima, joka herättää uskon ja pelastaa.

Miksi Paavali erottaa *viisauden* jakamisen (*logos sofias*) *tiedon* jakamisesta (*logos gnoseos*)? Sitä on kai mahdoton tietää. Kommentaari ehdottaa kuitenkin, että syy on orastava gnostilaisuus. Sen mukaan jotkin Korintissakin ylpeilivät sillä, että heillä oli erityinen hengellinen tieto (*gnosis*), jota tavallisessa seurakunnassa ei esiintynyt. Paavali halusi sanoa, että kyllä Henki jakoi tavallisille kastetuille hengellistä tietoaakin, eikä sitä tarvinnut erityisiltä gnostikoilta lähteä hakemaan.

Jumalan voiman vaikutuksia

Sitten Paavali mainitsee ”uskon voiman”. Tämä lahja ei tarkoita kaikilla aidoilla kristityillä olevaa uskoa Jeesukseen. Kyse on sellaisesta uskosta, jonka varassa voi tehdä ihmeitä, jotain sellaista uskoa, joka Jeesuksen mukaan ”voi siirtää vuoria”. Tai kestää toiveikkaana myös erityisen epätoivoisissa tilanteissa.

Seuraava tässä listassa oleva armolahja on ”parantamisen lahja”. Se on sitä, että ihmisellä on Hengen antama kyky parantaa rukoilemalla sairaiden puolesta. Jotain vastaavaa on kai seuraavaksi mainittu ”kyky tehdä ihmeitä”. Kommentaarin mukaan siihen on ehkä liitetty eksorkismi, eli pahojen henkien pois ajaminen, sillä sellaista tilaa ei pidetty sairautena vaan riivauksena.

Sitten mainitaan ”profetoimisen lahja”. Se on kyky jonka avulla rakennetaan seurakuntaa; annetaan rohkaisun sanoja: ”se, joka profetoi, puhuu ihmisille: hän rakentaa, kehottaa ja lohduttaa” (1. Kor. 14:3; ks. 14:31). Profetia voi olla myös sellaista, joka ”koettelee ja tutkii” eli paljastaa salaisia syntejä (ks. 14:24-25).

Seuraavaksi mainitaan ”kyky erottaa henget toisistaan”. Se tarkoittaa kykyä erottaa oikea profeetallinen sana väärästä (ks. 14:29, Room. 12:1-2; 1. Tess. 5:19-22).

Sitten mainitaan ”kielillä puhumisen lahja”. Kyseessä on lahja, jonka vaikutuksesta kristitty voi rukoilla Jumalaa sanoilla, joita ei itse ymmärrä. Ne voivat olla jotain vieraskielistä puhetta (ks. 14:10-11) jota hän ei normaalista osaa tai sitten ne ovat sanoja, jotka eivät edusta mitään kieltä. Sellaista puhetta Paavali vertaa musiikki-instrumentin soittoon, jolla ei ole ymmärrettävää merkitystä (ks. 13:1; Room. 8:26).

Vaikka kielillä puhuvan puhe olisi käsittämätöntä, on kuitenkin olemassa armolahja, jonka vaikutuksesta sellaista puhetta voi tulkita ymmärrettäväksi. Sellainen lahja mainitaan listan viimeisenä.

Myöhemmin 1. Korinttilaiskirjeessä Paavali käsittelee em. ”Jumalan voiman vaikutuksia” yksityiskohtaisemmin. Siksi emme puutu niihin tässä.

Armolahjojen listan jälkeen Paavali tekee vielä yhteenvedon, jossa hän ilmaisee olennaisimman:

”Kaiken tämän saa aikaan yksi ja sama Henki, joka jakaa kullekin omat lahjansa niin kuin tahtoo.” (1. Kor. 12: 11).

Eli jokaisella seurakunnan jäsenellä on armolahja tai armolahjoja, jotka Pyhä Henki on hänelle antanut. Yhdellä on yksi lahja, toisella on toinen. Mutta kenelläkään ei ole niitä kaikkia. Siksi seurakunta on yhteisö, jonka jäsenet tarvitsevat toisiaan. Heidän pitää käyttää saamiaan armolahjoja yhteiseksi hyväksi, eivätkä he missään nimessä saa käyttää niitä itsekorotukseen.

Ihmisruumiin ykseys selityksenä seurakunnan ykseydestä ja armolahjoista

Edellä mainittua asiaa Paavali alkaa käsitellä vertauksella ihmisruumiista.

Kristus on niin kuin ihmisruumis, joka on yksi kokonaisuus mutta jossa on monta jäsentä; vaikka jäseniä on monta, ne kaikki yhdessä muodostavat yhden ruumiin. Meidät kaikki, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, on kastettu yhdeksi ruumiiksi. Yksi ja sama Henki on yhdistänyt meidät, kaikki me olemme saaneet juoda samaa Henkeä (1. Kor. 12:12-13).

Ihmisruumiista otettu vertaus liittyy edellä olevaan armolahjoja koskevaan opetukseen seuraavalla tavalla: Henki, joka on jakanut erilaisia armolahjoja seurakunnan eri jäsenille, on yksi. Tätä vastaa se, että seurakunta on yksi, niin kuin ihmisruumiskin on yksi. Seurakunnan ykseys ei kuitenkaan kumoa moneutta. Pyhä Henki on jakanut seurakuntalaisille erilaisia armolahjoja, ja se on rikkautta, se on välttämätöntä, sillä yksi ja sama seurakunta tarvitsee erilaisia jäseniään ja heidän erilaisia kykyjään. Aivan vastaavalla tavalla yhdessä ja samassa ihmisruumiissa on oltava monia erilaisia jäseniä, joilla kullakin on eri tehtävä.

Paavalin mukaan ”meidät on kastettu yhdeksi ruumiiksi”. Tämä tarkoittaa sitä, että kasteessa Pyhä Henki toimii ja tekee ihmisestä Jeesuksen oman, hänen ruumiinsa jäsenen. Se koskee kaikkia kastettuja, kaikkia seurakunnan jäseniä.

Tällä painotuksellaan Paavali halusi vastustaa sitä, että jotkut Korintin seurakunnan jäsenet katsoivat olevansa varsinaisia Pyhän Hengen saaneita kristittyjä, joihin verrattuna toiset olivat alempiarvoisia. Paavali tahtoi sanoa, että ”Ei noin!”. Vaan kasteessamme me olemme kastetut yhdeksi ruumiiksi, yhdeksi seurakunnaksi, jossa on erilaisia armolahjoja ja erilaisia tehtäviä.

Lopussa Paavali liittää Pyhän Hengen ja hänen luomansa seurakunnan ykseyden toiseen sakramenttiin, ehtoolliseen. Ehtoollisen viinimaljaa tarkoittavat sanat ”me olemme kaikki saaneet juoda samaa Henkeä.” Joka juo ehtoollisen viinissä Jeesuksen veren, juo samalla Pyhää Henkeä.

Nyt joku voi ajatella, että me opetamme täällä sellaista oppia, että pelkkä kaste ja ehtoollinen pelastavat, siitäkin huolimatta, että ihminen ei usko Jeesukseen. Siitä ei ole kyse. Emme tietenkään halua olla kieltämässä uskon merkitystä. Kaste toimii uskon kautta. Ehtoollisenkin otetaan vastaan, paitsi syömällä ja juomalla, niin samalla uskomalla Jeesukseen, jonka asettama ehtoollinen on.

Tässä kohden Paavalin opetuksen painopiste on siinä, että ihminen ei kasteensa lisäksi tarvitse jotain erityistä armolahjaa Pyhän Hengen saamisen tapahtumana, kuten kielillä puhumista. Pyhä Henki toimii kasteen ja uskon kautta. Jokaisella Kristukseen uskovalla ja kastetulla on jokin armolahja, mutta mikään niistä ei ole välttämätön sen suhteen, että hänellä olisi Pyhä Henki.